SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 149. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 9, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го СЕРПНЯ 1989 Ч. 149. РІК XCVI.

УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИКИ ПРОДОВЖУЮТЬ ГОЛОДУВАТИ В МОСКВІ

Москва. (ПС УГС). — В п'ятницю, 28-го липня, біля резиденції Патріярха Російської Православної Церкви відбулася демонстрація українських католиків, які вже тривалий час проводять голодівку в Москві, домагаючись узаконення УКЦ.

До українських католиків приєдналися вірні неофіційної Істино Православної Російської Церкви разом зі своїм священиком Юрієм Власовим. Вони тримали гасло з текстом на підтримку вимог українських католиків.

У ЛЬВОВІ ВІДБУВСЯ ВЕЛИКИЙ МІТИНҐ

Львів. — В четвер, 3-го серпня ц.р. від 7-ої до 10-ої години вечора у Львові відбувся великий мітинґ протесту проти розпалювання міжнаціональної ворожнечі.

Останнім часом все частіше органи КҐБ і міліції почали поширювати брехливі чутки, що нібито Українська Гельсінкська Спілка готує погромні акції проти представників інших національностей в Україні. Начальник міського відділення міліції полковник Шабаєв опублікував у львівській газеті „Вільна Україна" провокаційну статтю, в якій цитує фальшиву летючку, котру нібито випустила УГС. У цій зфабрикованій ним летючці, сказано, що УГС, мовляв, закликає людей озброюватись ланцюгами, ломами тощо і виганяти неукраїнців.

Такі ж наклепи поширює підполковник КҐБ Залізничного району Львова, який виступаючи 7-го липня на фабриці меблів „Карпати", сказав, що нібито знайшов бункер зі зброєю і наклепницьки стверджував, що ту зброю збирають члени УГС, які роздають її українській молоді, зокрема пластунам.

У зв'зку з цими провокаційними вигадками і діями КҐБ та міліції, Народний Рух України за Перебудову скликав у четвер, 3-го серпня, великий мітинґ з метою заперечити ці наклепи та закликати людей не піддаватися провокаціям. Активісти терпеливо пояснювали людям, що працівники міліції та КҐБ, видаючи себе за членів УГС та інших неформальних об'єднань, зумисне намагаються створити конфлікт між представниками різних національностей в Україні, щоб потім мати змогу розправитись з неформалами.

З промовою на мітинґу виступив голова Львівської філії УГС Богдан Горинь. Виступили також представники російського, жидівського та вірменського народів. Всі вони засудили екстремістські вигадки і поширювання брехливих провокаційних чуток.

Від місцевої влади у мітинґу взяли участь голова міської Ради Котик та секретар міського комітету партії Волков. Обидва вони також висловили занепокоєння у зв'язку з поширенням міжнаціонального напруження і заявили про свою готовість вжити заходів для розслідування на якій підставі Шабаєв і Ковтун поширюють такі екстремістські чутки.

Мітинг прийняв резолюцію, у якій сказано, що народ вимагає притягнути до відповідальности полковника міліції Шабаєва та підполковника КҐБ Ковтуна за наклепи та підбурювання до міжнаціональної ворожнечі.

На мітинґу також виступив 32-річний громадянин Самбора Урущак, який щойно вийшов з лікарні після того, як його жорстоко побили міліціонери. Він розповів як тієї ночі випадково проходив повз місцевий цвинтар, де на могилі жертв сталінських репресій люди встановили хрест. Там чомусь вночі була група міліціонерів. Вони схопили Урущака і по-звірячому били. В результаті він цілий місяць пролежав у лікарні. А хрест з могили жертв сталінських репресій тієї ночі зник. Керував цією акцією майор Самбірського відділу міліції Кунцик.

Відбулись Загальні збори Шкільної Ради

Рочестер, Н.Й. (Л. Андрієнко-Данчук). — Загальні збори Шкільної Ради при УККА і представників Опікунчих Установ шкіл Українознавства відбулися тут в днях 24-го і 25-го червня ц.р. в приміщеннях Ст. Джан Фішер коледжу.

В суботу в годині 11-ій ранку голова Шкільної Ради д-р Євген Федоренко, привітавши присутніх, відкрив збори і попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять одного з перших основників Шкільної Ради та вченого літературознавця, д-ра Богдана Романенчука і проф. Фалину Любінецьку-Кульчицьку педагогічного дорадника і лена Управи Централі Опікунів, відтак попросив отця Ф. Коваленка провести молитву.

До Президії зборів ввійшли: мґр Богдан Ясінський, голова, інж. Юрій Рехтицький від Опікунчої Установи і мґр Іван Кобаса — заступники; мґр Ольга Кекіш і Маруся Д. Решітник — секретарі.

Мґр Богдан Ясінський, привітав присутніх, подякував за вибір і прочитав порядок нарад, який був прийнятий одноголосно, вибрано комісії: Мандатну — мгр Павло Маляр, д-р Ігор Мірчук, проф. Ніна Свіца, мгр Ліна А. Данчук, Корнель Василик; Номінаційну: інж. Олександер Пришляк, проф Ніля Стецьків, Хризанта Гентиш; Резолюційну: ред. Христина Ференцевич, д-р Ігор Гурин, проф. П. Маляр. Протокол з попередніх зборів було поручено прочитати Мандатній комісії, який у висліді був затверджений одноголосно.

У точці звітів уступаючий голова Шкільної Ради, д-р Є.Федоренко подав вичерпний звіт про багатогранну працю Шкільної Ради у минулій каденції (1986-89) в ділянках: програмовій, виховно-навчальній, видавничій, журнал „Рідна школа", сторінка „Мова про мову", лектури, підручники, турботи про фонди, про підвищення кваліфікацій молодих учителів, педагогічні курси на Союзівці.

Голова зазначив, що Шкільна Рада, це є поважна навчально-виховна установа, яка охоплює широку й різноманітну діяльність і вимагає постійного нагляду над загальною працею й перебування в канцелярії для полагодження біжучих справ, а тому, що Шкільна Рада не має цілоденно затрудненого працівника, то всю працю треба виконувати кільком особам. Голова має координувати працю Шкільної Ради та репрезентувати її, також координація праці директорів і педагогічних дорадників, підручники — це одна з найголовніших ділянок праці. Нам потрібні нові підручники, достосовані до сучасних обставин, до наших учнів сьогодні й завтра.

При кінці свого звіту д-р Федоренко подякував за співпрацю всім учителям, головам Опікунчих Установ, директорам шкіл українознавства, педагогічним дорадникам, членам Управи, а особливо членам Президії Шкільної Ради, і побажав нововибраній Управі якнайкращих успіхів у праці для добра українського шкільництва.

Після звіту голови, звітували члени Управи: інж. Олександер Пришляк — голова Програмової комісії, звітував про працю над виробленням „Нового проєкту кінцевих іспитів", який був обговорений і схвалений на з'їзді директорів і педагогічних дорадників та за яким переводились кінцеві іспити по школах українознавства в одинадцяти і дванадцятиклясових школах українознавства в 1988-89 шкільному році. Інж. О. Пришляк звітував також за переведену працтю, як педагогічний дорадник. Слідував докладний звіт секретаря Шкільної Ради — мгр Ліни Андрієнко-Данчук, заступника голови д-ра Ігора Гурина; мґр Атанас Кобрин, скарбник, надіслав письмовий звіт, який був відчитаний головою Президії мґром Богданом Ясінським.

Після запитів, дискусій і виміни думок, голова Контрольної комісії, д-р Роман Дражньовський подав звіт і запропонував абсолюторію уступаючій Управі. На внесок Номінаційної комісії вибрано нову Управу на трирічну каденцію (1989-92) в такому складі: д-р Є. Федоренко — переобраний на голову, д-р І. Гурин — перший заступник, П. Содоль — другий заступник, інж. О. Пришляк — третій заступник, мгр Л. Андрієнко-Данчук — секретар, мгр А. Кобрин — скарбник; члени Дозя Дубей, Наталія Канюга, Ольга Кекіш, Маруся Д. Решітник, Хр. Ференцевич; Контрольна комісія: мгр Б. Ясінський — голова; члени: мгр І. Кобаса, д-р І. Мірчук, д-р Роман Трач, Х Гентиш; Товариський суд: д-р Степан Воляник — голова; члени: Василь Іванчук, Корнель Василик; заступники членів: Ніна Хойнацька, Леонід Скорин.

За Резолюційну комісію звітувала голова Х. Ференцевич, резолюції прийнято одноголосно.

Рясними оплесками привітали присутні делеґати новообраного голову, д-ра Є. Федоренка. Голова подякував за довір'я. Тому, що не думав кандидувати, то й спеціяльного пляну не склав, але коли так сталося, то беручи до уваги пропозиції та побажання учасників з'їзду, наші пляни на майбутнє будуть опрацьовані і представлені, але найголовніші наші проблеми — це фонди, підручники, вишколення і приготування молодих учителів не тільки для молодших кляс, але й для середніх і старших. Вони мають володіти не тільки бездоганно мовою, але й глибиною знань предметів, які викладаються в старших клясах, нам потрібні добре методично і змістовно опрацьовані підручники, а для цього нам потрібні фахові люди. Особливу увагу буде приділено підручникам з української мови для середніх і молодших кляс.

(Закінчення на стор. 3)

УНСоюз нагородив переможців конкурсу

А. Кейбіда і Д. Юрчук.

Нюарк, Н.Дж. — Змагання за найкращий плякат або есей на тему „Яке значення має для мене Тисячоліття Християнства в Україні", що його спонзорував Український Народний Союз, були проголошені в серпні 1988 року, з ціллю щоби дати можливість українській молоді, зокрема молоді в українських цілоденних чи суботніх школах, зрозуміти важливість української християнської спадщини. Запрошення до участи в змаганнях було вислано до 300 шкіл і багато з них відгукнулися на запрошення та взяли участь в цих змаганнях, якими відав Андрій Воробець, координатор братської діяльности УНС.

Одною зі шкіл, що брали участь в цих змаганнях була українська католицька школа св. Івана Хрестителя в Нюарку Н.Дж. Коли відбувалося закінчення навчального 1989 року, то на цю урочистість прибув Андрій Кейбіда, головний радний УНС, щоби особисто взяти участь в роздачі нагород за участь у вище згаданих змаганних. Він поґратулював учням і учителям в імени УНС за їхні успіхи та участь в змаганнях і побажав їм дальшого росту і надхнення в шкільній праці, щоби спільно „продовжати хвалу Господа Нашого Ісуса Христа, Української Церкви, школи і українського народу".

Перше місце в цих міжкрайових змаганнях, за найкращий плякат здобула учениця 4-ої кляси, 10-літня Діяна Юрчук, дочка Оленки та Іринея Юрчуків, якій А. Кейбіда вручив грамоту та 100-доляровий бонд. Вирізнення за плякати отримали учні Дамян Олесницький і Роман Кобрин. Вирізнення за есей отримали Зеня Ґельбіґ, Арета Третяк і Христина Презимірська.

Перше місце у школі за есей отримала Зеня Гельбіґ, а другим місцем поділилися Арета Третяк і Христина Презимірська. Перше місце в школі за плякати здобула Діяна Юрчук, а друге місце Дамян Олесницький, та Роман Кобрин. Всі учні, які змагалися отримали свідоцтва участи.

А на руки сестри Марії Розмаринович, директорки школи, передано грамоту для школи за участь в конкурсі.

СОВЄТСЬКІ ЖУРНАЛИ ПИШУТЬ ПРО РЕПРЕСІЇ ПРИ ЛЕНІНІ

Москва. — В останньому числі тижневика „Огоньок" надрукована стаття Вячеслава Костікова, в якій прямо вказується, що джерела терору почалися вже в перші місяці після Жовтневої революції.

Можливості для встановлення демократичного правління були ліквідовані після того, як большевики розігнали Установчі збори — парлямент, вибраний народом. В. Костіков нагадує, що партія большевиків дістала у виборах лише 24 відсотки голосів.

„Стоячи перед вибором або поділити владу з іншими демократичними партіями, або продовжувати диктатуру будь-якими засобами, ті, які мали владу, вибрали другий шлях", — пише Костіков.

„Революція, здійснена в ім'я захисту демократії, повернулася проти самої себе", — продовжує автор. Однак він тут же зауважує: „Історична можливість співробітництва всіх лівих сил Росії в рамках демократично вибраного уряду була втрачена".

Ні тут, ні далі Костіков не звалює вину за все, що сталося, на Леніна. Однак він не залишає можливости для сумніву в тому, хто в першу чергу несе вину за червоний терор, що почався незабаром після революції. Автор наводить приклади, коли большевики зброєю придушували виступи робітників і селян. 10-го березня 1918 року були розстріляні 2,000 демонстрантів в Астрахані; в 1921 році були потоплені в крові селянські заворушення у Тамбовській губернії і повстання моряків у Кронштадті.

В іншому совєтському журналі, „Молодая Ґвардія", надрукована стаття демографа Леоніда Переверзєва про жертви ленінських років. 4.8 мільйона осіб загинули в роки громадянської війни і 5.9 мільйона — в 1921-23 роках під час голоду у Поволжі.

В той же час появляються нові повідомлення про жертви сталінського терору. Газета „Комсомольская Правда" пише, що недалеко від Ленінграду знайдено масові могили людей, розстріляних за період від 1935 до 1955 року. За даними газети, там знайдені останки 46,771 жертв сталінського терору.

Р. Андрухович доповідатиме в Чикаґо

Чикаго, Ілл. — Відомий передвоєнний спортовець зі Станиславова, Роман Андрухович, тепер визначний діяч і голова УСКТ в Кракові, який приїхав до ЗСА, щоби взяти участь у 7-му з'їзді станиславівців і зустрітися зі знайомими, що їх не бачив 50 років, поділиться в суботу, 12-го серпня, о год. 7-ій вечора, своїми цікавими спостереженнями про життя і діяльність українців в Польщі.

Виступ Р. Андруховича відбудеться заходами Українського Інституту Модерного Мистецтва і ОбВУА, Відділ Чикаго, в приміщеннях інституту.

У СВІТІ

ТИСЯЧІ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ Шлеську, Польща, провели в суботу, 5-го серпня, одногодинний страйк протесту проти недавнього підвищення цін на продукти харчування і жахливі умови праці. У п'ятницю такий же страйк відбувся у Ґданську, де страйкуючі залізничники на чотири години паралізували систему приміського сполучення. У місті Зелена Ґура в західній частині Польщі водії автобусів припинили працю на годину, а в Леґніці, де зосереджені великі підрозділи совєтських військ, страйкуючі робітники телеграфу і телефонічної станції перервали телефонічно-телеграфний зв'язок міста з рештою частини Польщі. Хвиля страйків викликана протестом проти дій уряду, який після численних дебатів прийняв рішення відкликати контролю над цінами на багато харчових товарів.

ГОЛОВНА ГАЗЕТА китайських комуністів „Женьмінь Жібао" повідомила, що за період від 1980 до 1985 року включно в різних нуклеарних інцидентах в країні загинуло коло 20 осіб і понад 1,200 дістали травми. Газета не повідомляє, де саме і коли сталися ці нещасні випадки, і не уточнює, при яких обставинах люди загинули або були поранені. Однак „Женьмінь Жібао" пише, що більшість інцидентів сталася із-за недбальства управління підприємств та інженерів або із-за непоінформованості робітників про те, що вони мають справу з матеріялами підвищеної небезпеки. Однак газета нічого не пише про те, чи подібні інциденти відбувалися і в останні роки. Стаття в китайській газеті — перша в офіційній пресі, в якій згадується про нещасні випадки у зв'язку з нуклеарними матеріялами. Досі в Китаї нема нуклеарних електростанцій. Тепер будуються дві: одна поблизу від Ґонґ Конгу, друга — рядом зі Шанхаєм.

У НЕДІЛЮ, 6-ГО СЕРПНЯ, минуло 44 роки від того дня, коли американці кинули на японське місто Гірошіма першу нуклеарну бомбу. Гірошіма відзначила за традицією цей день. До міста з'їхалися зі всієї країни противники нуклеарної зброї і гості з інших країн. Як і в минулі роки, найбільш численною була делеґація із З'єднаних Стейтів Америки. Біля приміщення, збереженого в напівзруйнованому стані як вічне нагадування про перше в історії атомне бомбардування, відбулася масова демонстрація противників нуклеарної зброї. Японські політичні діячі поклали вінки на могилу тисяч жертв нуклеарного вибуху. „День Гірошіми" викликав за традицією масу статтей в японській і американській пресі з приводу того, чи було потрібне нуклеарне бомбардування.

БОЛГАРІЯ ВІДМОВИЛАСЯ почати переговори про долю своїх громадян — етнічних турків, не зважаючи на зусилля Москви, спрямовані на врегулювання цієї проблеми. У травні ц.р. Болгарія почала депортацію турків після довгої кампанії насильного присвоєння їм слов'янських імен, обмеження мусулманських обрядів і заборони турецької мови. Представник міністерства закордонних справ Туреччини Імаль Бату повідомив, що совєтський амбасадор в Анкарі Альберт Чернишов зустрівся з міністром закордонних справ Туреччини Їльмасом після четвертої протягом місяця поїздки амбасадора до Москви і Софії. А. Чернишов сказав Їльмасові, що Болгарія настоює на своїй пропозиції про двосторонні переговори. Туреччина відкинула болгарську пропозицію, покликуючись на те, що переговори повинні бути спрямовані на вирішення проблеми етнічних турків. Турецька англомовна газета „Дейлі Ньюз" повідомила, що Совєтський Союз готовий зробити все залежне від нього для забезпечення конструктивного діялогу між Туреччиною і Болгарією.

Танцюристи Р. Прийми-Богачевської і В. Луців виступлять в ювілейному концерті

Р. Прийма-Богачевська.

В. Луців.

Ню Йорк (О.Г.). — Невідлучною частиною мистецтва поруч музики і співу є танок. Так як хорове мистецтво, мистецька хореографія збагачує скарбницю української культури. Краса українського танку виправдала себе не лиш в очах суспільства, для якого він, як і рідна пісня, є близький серцю, але зуміла захопити неукраїнських глядачів та здобути серед них велику популярність. Так як і хори, поставали в діяспорі теж і танцювальні гуртки, менші або більші чисельно та з слабшим або кращим знанням народного танку. Одним із провідних ансамблів, що видвигнув український танок на належну висоту є ансамбль „Сизокрилі", створений під проводом відомого хореографа Роми Прийми-Богачевської. „Сизокрилі" візьмуть участь в ювілейному концерті Українського Народного Союзу та українського хору „Думка", який відбудеться в неділю, 17-го вересня ц.р. у Ейверфі Фішер Голл Лінкольн Центрі.

Рома Прийма-Богачевська почала свою кар'єру ще як молоденька балерина у Львівському Оперному Театрі. Любов до музики та вміння передавати її в танку одідичила від своєї мами співачки та відомої вчительки музики й співу бл.п. Іванки Шмериковської-Прийми яка теж довший час була незаступимою акомпаньяторкою та дорадницею своєї талановитої доні. Рома закінчила з відзначенням Віденську академію та виступала як прима-балерина з реґіональними групами в Австрії. Після приїзду до ЗСА виступала як солістка королівського балету в Вінніпеґу, як теж працювала як хореограф у Монтреалі. Її надзвичайна уява, оригінальні проєкти у власній композиції танку, знаменита техніка получена з граціозністю рухів дозволили їй відбути дуже успішне турне по Европі, яке включало такі міста: Лондон, Мадрид Відень, Мюнхен, Париж, Женева, Цюріх, Атени й Рим. Високі оцінки рецензентів були належним признанням для її таланту та успішних виступів.

Для української громади Р. Прийма-Богачевська має свої особливі заслуги. Танцювальна школа, яку вона заснувала спершу в Ню Йорку, а відтак створила „мережу" по інших містах, гуртувала танцюристів від 4 до 18 років життя. Велику ролю в праці Р. Прийми-Богачевськоїн відіграв танцювальний табір на оселі Українського Братського Союзу „Верховина", який вже 14-ий рік гуртує менше й більше заавансовану в танках молодь із ЗСА та Канади та

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

БОБ ДОЛ, ПРОВІДНИК республіканців у Сенаті, відкинув з насмішкою критикування його замітки про необдуманість вчинку Ізраїля у схопленні шіїтського мусулманського священослужителя, співпартійним колеґою, секретарем Департаменту розбудови мешканевих приміщень Джеком Кемпом. Виступаючи на телевізійній програмі мережі Сі-Бі-Сі „Цього тижня" Б.Дол сказав, що „будучи на його місці я радше журився б своїм департаментом, бо там в нього є багато проблем". Не зважаючи на це, він дальше твердить, що на його думку ця акція Ізраїля не була обдумана і таки наражуала життя американських закладників. Натомість провідник сенатської більшости Джордж Мічелл, що також виступав на цій програмі, не погоджувався з думкою Б. Дола і не думає, що Ізраїль поступив зле, бо твердить, що „в кінці кожна країна робить те, що для неї є найкращим".

ЛЕТУНСЬКА ІНДУСТРІЯ В ЗСА знаходиться в дуже поганій ситуації з огляду на брак кваліфікованих механіків. Щю недостачу зокрема відчувається якраз тепер, коли з уваги на вакаційний сезон значно зростає кількість пасажирів, а крім того вся повітряна фльота пасажирських ліній є у підтоптаному стані і потребує частіших і уважніших перевірок. Найновіші опити з 21 найбільших летунських пасажирських ліній в країні виказує, що з 69,000 всіх механічних затруднень, негайно потрібно заповнити більше як 4,000 місць. Крім того механічних ліцензій з з року на рік меншає, а запотребування на механіків збільшується на 10 відсотків кожного року.

ПРАЦІВНИКИ ТЕЛЕФОНІЧНИХ компаній у 15-ох стейтах вийшли на страйк після того, як переговори профспілкових провідників з трьома зі сімох окружних телефонічних компаній не увінчалися успіхом і припинилися. В загальному біля 16,000 телефонічних операторів, монтажників та інших працівників розпочали страйк. Як твердять речники телефонічних компаній цей страйк не перешкодить прямим телефонічним полученням, але получення що потребують проходити через телефонічних операторів будуть дещо сповільнені. Вони теж натякають на те, що страйк може тривати дещо довше тому, що найбільшою перепоною є домовлення в справі забезпечення здоров'я для робітників. А Ян Пірс, віцепрезидент профспілки нюйоркської округи, заявив, що „теперішня телекомунікаційна системи є дуже вишукана і без кваліфікованих робітників на довшу мету може спричинити розрив у телефонічних послугах".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашинґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Безглуздий тероризм

Це не перший і напевно не останній раз, коли приходиться писати про такий злочин другої половини XX сторіччя, що його не доконували ані вождь гунів Атилла, прозваний Бичем Божим, ані Джінґісхан, цар монголів, ані Хан Батий, що перемаршував всю Україну від сходу аж під Шлеськ. Міжнародний тероризм не був теж відомий у середньовіччі, в якому діялись страхітливі речі. Схоплювати невинних людей на вулиці, тримати їх роками в ув'язненні, як засіб до шантажування ворогів схоплювачів, знущатися над ними і вбивати їх — це безглуздя, сплетене з якимось підсвідомим садизмом, підмуроване расовим, політичним чи релігійним фанатизмом. А до фанатиків не має доступу розумова логіка. Можна було читати, що нема ніякої сили й ніякого способу, щоб викорінити міжнародний тероризм. Таке твердження щонай менше дискусійне. Бож драконські кари, застосовані італійською поліцією та змобілізування всього італійського суспільства проти терористів таки зліквідувало в Італії ,,червоних бриґадистів", які зважувались навіть на такі акти, як схоплення на вулиці і вбивство прем'єра Альдо Моро. І налет американських бомбардувальників на Тріполі таки відстрашило лівійського диктатора Муаммара Каддафі від активного сприяння тероризмові.

Але, з другого боку, ізраїльське застосування супроти арабських терористів мойсеєвого закону (так кажуть жиди) ,,око за око — зуб за зуб", довело до створення завороженого кола. Акт терору спричинює відплату, відплата спричинює новий акт-і чи не заворожене це коло?

До чого воно доведе, коли і як воно скінчиться? Наука історії визнає так звані циклічні процеси. Мовляв, кожна епоха має свої притаманні риси і минається одна епоха та приходить наступна — попередні риси зникають. Але це не значить, що треба спокійно і байдуже чекати на прихід тієї нової епохи і стосувати методу ,,непротивлення злу".

Схоплення ізраїльською військовою командою арабського шейха Абдулу Обейду спричинило вбивство проіранськими терористами ,,шіїтами" підполковника Вілляма Ґіґґінса, якого схопили були і в'язнили вже понад два роки тому. Дізнавшись про це, президент Джордж Буш перервав свою подорож по Америці і вернувся до Вашінґтону. Протягом тижня йшли безперервні засекречені наради Буша з державним секретарем Джеймсом Бейкером, секретарем військових справ Ричардом Чейні, дорадником у справах Крайової безпеки Брентом Сковкрофтом, з найвищими старшинами з Пентаґону і лідерами обох партій у Конґресі. Буш негайно звернувся із закликом до всіх країн, які мають якихось ,,закладників", щоб вони їх звільнили. Ізраїль відмовився. Проізраїльська американська преса й ці члени Конґресу, які у своїх виборчих округах мають великі жидівські громади, боронять Ізраїль, що він, мовляв, ,,мав право" схопити названого вище шейха і що не можна прирівнювати Ізраїль до міжнародних терористів. Проте на адресу Ізраїля посипалися справедливі критичні завваги, що він поводиться нельояльно супроти Америки, переводячи на власну руку такі військові операції, що опісля мстяться на американських громадянах на Близькому Сході.

Буш безпосередньо розмовляв телефоном з різними світовими лідерами, мобілізуючи їх до акції оборони в'язнених американських закладників: розмовляв і з Ґорбачовим та Папою Іваном Павлом II. Коли ,,шіїти", вбивники полковника Ґіґґінса загрозили вбивством також американського ,,закладника" Джозефа Сісіпіо — Буш перестеріг: ,,Ще одно вбивство і ми вдаримо". На води Близького Сходу, недалеко берегів Ливану, де діють терористи ,,шіїти", і недалеко Ірану, головного протектора цих терористів вислано величезне морське з'єднання, з лінійними кораблями, літаконосцями, ракетними катапультами і частинами морських піхотинців. За газетними вістками — заступник недавно померлого аятолли Хомейні буцім то не хоче провокувати міжнародного економічного бойкоту Ірану і приборкує проіранських терористів. Страшенно обурився генеральний секретар ООН Гавіє Перез де-Куеяр, бо вбитий полковник Ґіґґінс був комендантом міжнародного війська, висланого свого часу з невдачною мировою місією до Ливану. Вся міжнародна опінія солідаризується з Джорджом Бушем, який у цій кризі знову виявив свій лідерський державницький хист. Аж лячно подумати, що було би як би в таких кризових часах президентом був Майкл Дукакіс.

Буш вживає всіх можливих засобів, щоби мирним шляхом добитися звільнення решти ,,закладників". Водночас він змобілізував могутню збройну силу, не відкинувши можливости збомбардування Ірану, як протектора арабських терористів. Нація спокійна, коли знає, що має лідера, якому можна довіряти свою долю.

Василь Сокіл

ПЛЯНОВЕ ОБКРАДАННЯ НАРОДУ

Економічні труднощі, нестача харчових продуктів, ставши протягом довгих десятиліть постійною ознакою совєтського господарювання, привчили мільйонні маси трудівників усі роки терпіти голод і нужду в солодкій надії — ,,аби не було гірше..."

Офіційна пропаґанда втовкмачувала в голови покірних людей зухвале твердження, що труднощі — тимчасові, а майбутнє — реальне, бо перспективи райдужні. Ці гасла були тим хлібом, яким годувала партія народ. А Сталін щедро підготовував ще й зниження цін на товари, яких не було в крамницях.

Нині істотних змін на столі трудівника щось не видно.

Але загадкове явище: як у минулому, так і тепер крамниці однаково порожні, а на столах у кожній квартирі якщо не повно, то принаймні досить, щоб трохи попоїсти. Подивіться на людей, у чому вони вдягнені. Ходять у чоботях, шубах, хутряних шапках. Де воно береться?

Незалежно від тої чи тої відповіді на це запитання, можна з певністю сказати: очевидячки, — все це є, — і шапки і ковбаси, масло й чоботи. Справа лише в тому, яким чином людям це все ,,дістається", легко чи важко, а голими, бачите не ходять і явного голоду нема? Як це розуміти?

Однозначної відповіді й на це не можна знайти. Однак, не це важливо. Головне, що в крамницях того харчу нема. А фабрики, бачте, перевиконують пляни колгоспи та радгоспи вирощують багатий врожай зерна та овочів. Де все це дівається? Чому ж так хронічно не вистачає і того й цього. Якщо пляни виконані бодай не на всі сто відсотків...

Виявляється, вся причина в пляновості... Парадокс? Ні, реально доведена істина. Адже у всьому державне плянування!

У пору нинішньої гласности, хоч і не надто повно, відхиляється завіса перед пильно засекречуваними операціями. Приховувалися від людей не так державні секрети. Як злочини перед трудящим людом.

У державі спілого соціялізму плянується не лише виробництво, але особливо чітко встановлюється розподіл вироблених товарів та продуктів. Можна сказати, це добре діло, всім треба їсти. Тому затверджено певний шлях харчових продуктів: продукція усіх підприємств надходить до гуртово-торговельних баз, звідки розходиться до безпосередніх споживачів. Конкретно кому, чого і скільки встановлює ГУТ — Головне управління торгівлі. Отут і починаються чудеса плянування...

У газеті ,,Московские новости" ч. 29-те за 16-те липня ц. р. надруковано статтю ленінградця Олександра Кучера ,,Служебное меню". Написав він її ще на початку червня, але відкинули її всі ленінградські газети, до яких звертався автор. Причину відмови зрозумієте її самі, дізнавшись, про що відважився написати скромний автор.

Насамперед він повідомив, що в кінці травня вперше в житті головне управління торгівлі опублікувало відомості про щоквартальне харчове постачання ленінградському населенню, яке дорівнюється майже п'яти мільйонам. У цьому повідомлепні на автора зробили враження такі рядки:

,,Ленінградці знають, що з ковбас у крамницях можна зустріти якихось тричотири назви. Та й то коли пощастить. Але ж тільки один м'ясокомбінат імені Кірова випускає до ста гатунків м'ясної продукції..."

На цьому місці слід було б чекати: може, управління скаже, куди ж ці сто сортів продукції діваються? Ні, інформатори заспокоюють людей:

,,Але в такій мізерній кількости, що й говорить про неї всерйоз не доводиться."

Однак, Олександер Кучер всерйоз заговорив:

,,Вся продукція комбінату розподіляється на три тисячі міських торгівельних точок... В червні, наприклад, на всіх було призначено 6,500 тонн ковбасних виробів."

А кому і скільки дісталося? Гадаєте, що по дві тонни кожній точці? Не поспішайте розкривати рота...

Серед трьох тисяч точок є особливі, дуже важливі точки. Їх усього дві. Лікарні, дитячі садки? Не вгадали. Особливим привілеєм користуються дві їдальні. — обкому та міському партії і Лениміськвиконкому. На 5,000 ненаситних ротів апарату цих організацій було видано в червні загалом 1,633 кг. А тепер для порівняння: для мільйонного населення трьох міських районів було відпущено 751 кг.

Як зазначає автор статті, мова тут лише про звичайні сорти м'ясних виробів. Щождо делікатесних, — сервелату, буженини, шийки, карбонату і т. п., за перший квартал цього року обкомівські та виконкомівські їдуни з'їли близько десяти тонн цих продуктів, тобто, п'яту частину вироблених комбінатом таких ковбас. А на другий квартал головне управління торгівлі обіцяє щедріше годувати керівних паразитів: їм призначено 11,500 тонн делікатесних виробів.

,,Слід урахувати, — пише автор, — що не один цей комбінат ,,підгодовує" пріоритетні їдальні. М'ясопереробний завод ч. 2 за рознарядкою того ж управління торгівлі тільки в травні 'підкинув' у їдальні Смольного ,,лише" одну тонну сирокопчених ковбас і мало не тонну сервелату".

Автор додає, що така ж ганебна картина з розподілом шоколядних цукерок. Цей дефіцитний продукт, одну-єдину коробку не змогла купити навіть на день Перемоги мати автора, яка прожила трагічні 900 днів бльокади міста і війну закінчила військовим фельдшером у Відні.

За перше півріччя крамниці отримали 49 тонн, а ті ,,героїчні" їдальні — 13 тонн.

А такий дієтичний про-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Кедрин

Жах війни і вояцька доля

(Роман Колісник: ,,Останній постріл". Доля одного вояка. Об'єднання українських письменників ,,Слово". Торонто, Канада, 1989. Стор. 255.)

На задній сторінці обгортки Юрій Стефаник, який сам себе скромно називав ,,літератором", так схарактеризував книжку, про яку тут мова: ,,Повість 'Останні постріл' таки добра, аби не сказати дуже добра, може найкраща з усіх написаних на цю тему. Ваша повість — чиста епіка". Підписуюся під цією оцінкою обома руками й додаю: це найкраща книжка про війну і її учасників, яку я мав будь-коли нагоду читати. Сам автор заявляє на вступі, що ,,Цей твір — це не спомин і не історія..." Повість писана у першій особі героєм книжки Юрієм Колосом, але робить враження автобіорафічної розповіді. Чи воно так чи ні — байдуже, але стиль, мова, ввесь дух книжки — Романа Колісника, який не є новиком у друкованому слові. У журналі ,,Вісті Комбатанта" він постійно друкує свої малі фейлетони, як Роко і свої спомини та нариси. Видав недавно книжку гуморесок п. з. ,,Тяжко бути політичним еміґрантом" і коли ця книжка не знайшла такого позитивного відгуку, як повинна би знайти, винуватий чимало дуже незручний криптонім, що його вибрав собі Колісник. Правда, Степан Чарнецький писав свої фейлетони як ,,Тиберій Горобець, Роман Купчинський вславився, як ,,Галактіон Чіпка", Іван Керницький, як ,,Ікер", Ольга Кузьмович, як ,,Ока", — але ,,Цап" був невдалою вигадкою Романа Колісника.

,,Останній постріл" дає багатющий матеріял до історії Першої Дивізії ,,Галичина" однаково фактажем, як коментарями автора, чи пак його героя. Ніде дотепер не з'ясовано так барвисто і яскраво страшенне гострого і виснажливого вишколу, що його Дивізія переходила у Нойгамері. Про трагічний бій під Бродами писалося багато, але не було такого реалістичного опису в подробицях цієї битви і прориву великої частини Дивізії з кітла, — ніде не був поданий в одній книзі дальший бойовий шлях Дивізії — на Словаччині, проти юґославських партизанів у Альпах і проти совєтської армії, яка загналася аж ген далеко на південний захід Европи. Було багато критики на адресу німецької командатури, якій підлягала Дивізія. Ми тут уперше читали з усіма крапками над ,,і" про брутальність німецької ,,надлюдини" про їхню безприкладну ароґанцію, про звірське вішання цивільних ,,закладників", про ставлення генерала Фрайтаґа й інших німецьких старшин до підлеглих їм членів Дивізії, як до ,,гарматного м'яса". Особливе признання належить авторові за розмову між дивізійниками на тему — чому властиво вони добровільно туди зголосилися. Розмова на цю тему й коментар, чи пак висновок, до якого дійшов Юрій Колос (тут таки Роман Колісник) потверджує давно вже висловлене автором цих рядків твердження: не існує проблема, з яких мотивів наші молоді люди зголосилися добровільцями до Дивізії, а існує проблема чи правильний є принцип, що нам, українцям, треба брати зброю від кожного, хто нам її дає — без уваги на історичну добу, обставини і того українського псевдоспонзора.

Порівнювати Першу Українську Дивізію з леґіоном Українських Січових Стрільців — неможливо. Єдина схожість та, що одні і другі були в чужих уніформах, — і на цьому кінець. Не залишила Дивізія, найкраще вишколена, найбільш здисциплінована і найкраще узброєна українська новітня формація, — ніяких власних пісень. Бо вона не мала пресової квартири УСС з її письменниками, мистцями й музиками-композиторами. Але дивізія видала з-поміж себе також поважних письменників-редакторів: покійний Всеволод Будний, Василь Верига, Юрій Тис Крохмалюк, Олег Лисяк, Мирослав Малецький, Ярослав Курдидик, щоб назвати тільки кількох із пам'яті. Належить сюди і своїми працями Мирон Левицький видатний мистець-маляр. Колісник належить до найбільш грамотних письменників-журналістів із своїм питомим йому саркастичним гумором і своєю безпосередністю. Оця саме безпосередність — найбільша прикмета ,,Останнього пострілу". Автор не вагається вкладати в уста своїх дійових осіб слова, і фрази, що їх у ніякому пристойному товаристві не вільно вживати. Але це був вірний жарґон вояків. Інша річ, що автор повинен був пропустити, викреслити з рукопису один епізод, що стосується фізичної прикрости героя Юрія Колеса, бо з того епізоду віє вульґаризмом, у різкій суперечності з дуже культурним, можна сказати делікатним тоном, яким описана любовна пригода героя повісти на Словаччині.

,,Останній постріл" не є погідною белетристичною лектурою. Жахом проймає реалістичний опис у подробицях кривавих боїв. Страхітлива сцена смертельно раненого червоноармійця, який просить ,,Достр..." (дострель), похиленого над ним дивізійника. Автор не цурається реалістично прикрих — страшних описів, які самі дивізійники мусіли за наказом від німецького військового зверхника перевести екзекуцію власного таки побратима зброї, дивізійного добровільця. Страхітливий опис, як німці вішають невинних цивільних закладників. Поруч із такими похмурими сценами — герой повісти — оптиміст, переплітає свою розповідь жартами і віршиками і приковує увагу читача, який прагне знати ,,що далі" і ,,чим воно скінчиться". Технічно-редакційно можна було зробити книжку ще цікавішою, коли б не розбивати тексту на ,,Розділи" від ,,Першого" аж по ,,Дев'ятнадцятий", а давати заго-

(Закінчення на стор. 4)

Пл. сен. Мирослав Лабунька

ВИХОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ — ВАЖЛИВА СПРАВА

(До питання віднови Пласту в Україні)

II.

Українська Пластова Організація, заснована д-ром Олександром Тисовським (псевдонім: Дрот), професійним педагогом, у 1911-му році у Львові, взорувалась у своїй організаційній структурі й основних заложеннях самовиховної системи на англійській організації Бой Скавтс (Скавтінґ — для хлопців, а пізніше також для дівчат), що її основував 1908-го року в Англії Бейден Павел. За час понад три чверти століття свого існування, український Пласт розвинув свої характерні риси так у випадку організаційної структури, як і виховної системи, які однак не відходять далеко від тих, що їх випрацював і примінив був у Скавтінґу засновник. Ціллю Скавтінґу, а також Пласту було й є виховати повноцінну, характерну людину, громадянина свого народу й батьківщини. Осягається її, — цю ціль, — чесною грою, що перестерігає моральні засади християнської релігії у співжитті з іншими, супроти яких завжди зобов'язує дружба й братерство. Від самих початків існування Скавтінґу й Пласту поставлено було наголос на довкілля: життя в природі й її пізнання — задля кращого самопізнання, щоб набути практичних знань самозбереження та щоб виробляти й гартувати характери. Виховна система Скавтінґу скоро знайшла прихильників серед багатьох народів світу. Скавтові організації повстали на всіх континентах землі й нині існують у більшості країн світу. Усі вони разом творять свого роду світове об'єднання з осідком у Лондоні (Скавтове Бюро). Український Пласт був одним із перших таких національних організацій, що прийняла ідеї Бейдена Павела.

Історія українського Пласту — це в мініятюрі історія українського народу. Він зазнав важких переслідувань і частих заборон різних урядів. Він, однак, ніколи не перестав існувати й діяти. Він став кузнею, в якій кувались характери діячів і провідників українського народу, головно на Західніх Землях України, де Пласт найдовше існував і діяв. Від закінчення Другої світової війни український Пласт існує і діє на поселеннях, себто в країнах, де поселились українські еміґранти. Але такий стан існування і діяння українського Пласту його провід і актив вважають лише переходовим. Традиції і досвід Пласту за цей довгий час його існування належав усьому українському народові й його доростаючі молоді в першу черґу на українських землях. І тому хочемо підкреслити, що український Пласт — це не (лише) еміґрантська організація молоді! Від початку його існування в його рядах виростає вже четверта, а то й п'ята ґенерація української молоді. Організаційно пластові одиниці, що діють у різних країнах поселень (краєві Пластові Старшини) об'єднані у Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО), що дбає за збереження ідейних та організаційних надбань Пласту, як цілости, та тим самим забезпечує його єдність і український національний характер. Основною, низовою організаційною клітиною Пласту є гурток однолітків із своїм виборним проводом. Він діє (відбуває свої заняття) під наглядом і опікою старших виховників і батьків.

Від самого початку свого існування український Пласт був організацією понадконфесійною, аполітичною і апартійною. Виховуючи українську молодь, на засадах, що побіжно згадані вище, а подрібно виложені в книзі ,,Життя в Пласті", що її написав засновник пластової організації д-р О. Тисовський (як і в багатій пластовій літературі), і без знання яких (цих засад) неможливо організувати, чи провадити Пласт, як і не можливо бути пластуном, пластові провідники, включаючи й засновника, стали на становищі, що Пласт, як загальногромадська організація української молоді, повинен зберігати повну ідейну й організаційну незалежність від будь-яких сторонніх чинників. Саме завдяки такій незалежності й самовистачальності міг Пласт досі служити всьому українському народові.

... Ці основні відомості про Організацію Української Молоді Пласт ми вважали за вказане пригадати друзям пластунам і пластункам та українській громадськості на рідних землях і в діяспорі саме тепер, коли тут і там іде мова про те, що після довгого проміжку часу, коли він був заборонений, Пласт повинен відновити свою діяльність в Україні. Вважаємо, що так. Вважаємо, що Пласт своєю дотеперішньою діяльністю вповні виправдав довір'я українських батьків і загалу суспільства, сповняючи успішно вже майже вісімдесят років своє основне завдання української виховної (в дійсності самовиховної) організації, що забезпечує виховання характерних одиниць і добрих громадян. Через своє ідейне пов'язання від самих початків свого існування із міжнародним скавтовим рухом Пласт також завжди плекав ідеали міжнародної (правдиво інтернаціональної) дружби й братерства у спілкуванні з молоддю всіх інших народів світу. Цей факт, як і те,

(Закінчення на стор. 4)

Раїса Галешко

ГЛАСНІСТЬ ЧИ ВИБІРКОВА КРИТИКА?

II.

Шкода, що нашого пишучого брата було мало на перегляді. Про цей фільм треба було трубити в усіх засобах масової інформації. Надзвичайно правдивий і викривальний, він стоїть ніби в опозиції до тих тиражованих в пресі і на телебаченні сценах ,,масового героїзму совєтських людей на ліквідації наслідків аварії". Фільм Ролана Сергієнка показує не тільки героїзм (бо поряд з виявами справжнього патріотизму, ми знаємо, що була й військова команда, і вульґарне заохочення довгим карбованцем), фільм показує і людську ницість — мародерство, пограбування квартир, дитячих садків, бібліотек та святинь наших — церков та музеїв. Показує біль тих, хто страждає і вмирає, і злочинну байдужість тих, хто приховує правду. Викриває змовницьку ганебну поведінку медиків — як не прикро про це писати. У спеціяльно створеній в Києві клініці для обстеження й лікування потерпілих від аварії, а також для вивчення наслідків опромінення, хворі не отримують належного не тільки лікування, а й обстеження, не можуть дізнатися про стан свого здоров'я. Записи про перебіг хвороби зберігаються у першому (секретному) відділі. Тих, хто настійно добивається відомостей про своє захворювання, ,,осмикують", помовч, мовляв, а то... У кадрі — пацієнти, які з обуренням розповідають про це, про своїх друзів і знайомих, які вмирають, будучи донедавна здоровими. Багатьом за станом здоров'я необхідно надати статус інваліда з належними пільгами, але лікарі відмовляють. На екрані хворі з клініки, які показують свої молоді голови, з яких жмутами випадає волосся, а паралельно — лікарі, що запевняють: ,,Цього нема, тому що цього не може бути". Все гаразд, чудова маркізо...

Після перегляду фільму виступав письменник, лікар за фахом Юрій Щербак. Він доповнив фільм розповідями про власні спостереження, про те, що ніхто не збирався й не збирається доводити до відома людей медичних рекомендацій щодо радіяції. А вони необхідні, бо наслідки вже дають про себе знати. В Житомирській області, неподалік від Чорнобиля, він на власні очі бачив поросят з чотирма очима, які народжуються у четвертому поколінні. Що чекає людей, в якому поколінні, які застереження слід було б робити — про це для народу ані слова.

Я не збиралася рецензувати фільм, я лиш хотіла сказати, що Сергієнко добивався, щоб цей фільм дозволили показувати для широкого глядача. Не знаю, чи добився...

Отже, коли ми стали на рейки гласности... А стали ми, на Україні? В центральній, тобто московській пресі, газети пишуть сміливо, що й казати. Правда, здебільшого про історію, а якщо й про сьогоднішніх більших чи менших ,,вождів", то або не називаючи прізвищ, або обтічно. А що насогодні встигла сказати українська преса? Чи Україні нема про що розповісти? Ой є! Багатостраждальна земля, чи не найбільше з усіх совєтських республік ображена долею. Але не наважуюся сказати про свої найбільші болі. Щоранку заглядає в центральні газети: що там каже ,,старший брат", до якого рівня правди підняли планку в Москві, щоб згодом собі зробити якийсь дубль, як правило спрощений? Це найбільшою мірою стосується українських республіканських газет, так би мовити рупорів і органів Комуністичної партії. Їхня гласність — то жалюгідна пародія на це поняття. Тому й тиражують героїв праці, виконання й перевиконання п'ятирічних плянів, а якщо й ,,кусають" якогось керівника, то найчастіше за погодженням угорі.

Правда, несправедливо буде не помітити й змін. З-поміж усіх українських газет помітною гостротою вирізняється ,,Літературна Україна" — орган Спілки письменників України. Недаремно тираж її зростає відповідно до зростання інтересу читачів. Але і в її публікаціях переважає однобокість: розповіді про письменників, що були репресовані або незаслужено викреслені з пам'яті, боротьба за українську мову, що вмирає, з усією гостротою ведеться екологічна тема — відкрита рана на тілі України. Сучасний соціяльно-політичний стан, економіка, — рідші гості на сторінках тижневика. Все це дуже важливо, народ хоче сказати й почути про те, що так багато років трималося за сімома замками. Та все це — ,,розкопування могил". Незаслужено покарані виправдовуються посмертно, винуватці караються посмертно. Так народ мусить знати свою правдиву історію, щоб творити майбутнє, але він хоче знати й правду, почути відповіді і на насущні, сьогоденні питання. Він хоче знати історію й одночасно творити нове життя. Десь в народній гущі щось діється, десь створюються неформальні об'єднання, підіймають голос правоборці, патріоти. В пресі цього не прочитаєш, а якщо й прочитаєш, то лише однобоку думку тих, хто має доступ до преси і пише за вказівкою.

Ось один приклад. Я працювала в популярній в столиці України газеті ,,Вечірній Київ", яку видає міський комітет Комуністичної партії України. Не стану говорити тут про рівень гласности в цьому друкованому органі, про атмосферу, в якій працюють журналісти в період перебудови — це могло б стати темою окремої статті. Хочеться пригадати лише кампанію цькування одного з перших по ,,відлизі" неформальних об'єднань — так званого Українського Культурологічного Клюбу (УКК). Членом клюбу не була, не розмовляла з його організаторами, навіть не знайома з статутом, а знаю про нього лиш з сторінок своєї рідної газети та з оповідей людей, що знали трохи більше. Знаю, що це група людей, об'єднаних в організацію (ніде формально не зареєстровану, бо не дозволили), мета якої — відроджувати українську культуру й духовність, боротися з утвердження демократії й конституційних прав на Україні. Але, певно, є в їхній програмі щось таке, що не співпадає із загальнодержавною політикою ,,дружби народів СССР", коли проти них повелася така боротьба.

(Закінчення на стор. 4)

Танцюристи...

(Закінчення зі стор. 1)

дає можливість росту. Подібну ролю відіграють теж табори на оселі Українського Народного Союзу Союзівці. Допоміжною у праці Роми є її талановита доня Аня Богачевська, яка виросла в середовищі музичної родини. Дідусь Ані св. п. інж. Володимир Богачевський член-основник і соліст хору „Думка", а тато Юрій Богачевський колишній член і соліст хору „Думка" тепер співає у Міській опері в Ню Йорку. Аня часто виконує ролю головної балерини в артистичних сценах балету створених її мамою. Вміння поєднати народний танок із клясичним балетом і наполеглива праця дали можливість Р. Приймі-Богачевській створити з молодих професіоналістів і студентів зовсім професійну групу „Сизокрилі", яка останніми роками дала багато високо-мистецьких виступів. „Сизокрилі" з гордістю презентують український танок в його унікальній формі. Прегарний уклад танкової суїти присвяченої жертвам Чорнобиля, „Ікони" з нагоди 1000-ліття Хрещення, чи інсценізування пісень Володимира Івасюка, вшановуючи його пам'ять, доказують, що Р. Прийма-Богачевська творить і живе життям свого народу. Український Народний Союз і український хор „Думка" радіють, що юний ансамбль „Сизокрилі" своєю участю вшанує їх ювілей.

Володимир Луців, відомий актор і бандурист, буде виконувати ролю конферансьє на ювілейному концерті. Вже 15-літнім юнаком він вступив до Капелі Бандуристів ім. Леонтовича під керівництвом відомого кобзаря Григорія Назаренка, який збудив у ньому любов до бандури — національного інструменту Українли. Студії співу розпочав у Лондонській консерваторії Трініті, продовжував у Римській державній консерваторії закінчуючи в Лондоні. Мав сотки виступів у майже 20 країнах світу, як теж в радіо і телевізії, де дуже успішно пропаґував українську пісню. Його великі досягнення — це здобуття першої нагороди-чаші на міжнародному конкурсі співаків у Бельгії, срібної медалі за виступи на кораблях „Квін Елізабет" і „Квін Мері", почесних грамот стейту Масcачусетс і міста Клівленду. Під час гостинних виступів у ЗСА і Канаді, українська громада завжди його радо й тепло вітала, особливо за прегарне виконання старих козацьких дум. Як великий любитель українського хорового мистецтва й культури взагалі, в останніх 20 роках був організатором численних міжнародних мистецьких турне, в цьому два европейські турне хору „Думка". Був відповідальним за перебіг величних концертів з нагоди 1000-ліття Хрищення України в Лондоні й Римі та допоміжним у Ченстохові.

Організування концертових турне з великою докладністю, дуже солідне полагоджування справ, зв'язаних із подорожжю, спільні виступи, його тепла опіка цілим хором під час спільної мандрівки шляхом Европи для пропаґування української пісні — все те було доказом, що в особі маестра В. Луціва хор „Думка" має не лиш доброго організатора концертів але великого приятеля. Управа й хористи це оцінили, з приємністю запрошуючи його до ведення програми під час ювілейного концерту, впевнені, що маестро Луців зробить це професійно і вміло.

ГАЗЕТА „ҐРАНМА", орган кубинських комуністів, повідомила, що віднині на Кубі не будуть розповсюджуватися совєтський тижневик „Московскіє Новості" і журнал „Спутнік". Ці два видання, говориться у редакційній статті „Ґранми", показують „буржуазну демократію як вищу форму народного правління і повні поклонства перед американським способом життя". Кубинська газета осуджує тих, хто „заперечує провідну ролю партії в Совєтському Союзі, закликає до багатопартійної системи, захищає принципи вільного ринку, і залучення чужинецьких капіталовкладень, схвалює приватну власність і піддає сумніву інтернаціоналізм і пролетарську солідарність з трудящими інших країн".

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

щиро дякує нижче названим особам та організаціям за грошові пожертви на перевезення та збереження архіву і видання пропам'ятного альбому з нагоди 75-ліття вимаршу УСС-ів до бою з москалями.

СПИСОК ч. 5

Збірка замість квітів на могилу побратима Юрія Торбича:

300 дол. — Марія Торбич
50 дол. — Евген Гутович
10 дол. — В. Боярський, П. Батьків, К. Гречак, О. Труш, М. Кузишин, В. Шпирка
500 дол. — Федеральна Кредитівка „Самопоміч", Нюарк, Ню Джерзі
250 дол. — Об'єднання Українців Америки „Самопоміч", Нюарк, Н. Дж.
250 дол. — Федеральна Кредитівка „Самопоміч", Ню Йорк, Ню Йорк
226.14 дол. — Відділ ОбВУА в Чикаґо, Ілл.
200 дол. — Федеральна Кредитівка, Джерзі Сіті, Н. Дж.
100 дол. — Федеральна Кредитівка СУМА, Йонкерс, Н. Й.
100 дол. — Софія Андрушків, Федеральна Щадниця „Тризуб", Відділи Комітету Співпраці Комбатантів в Нюарку, Н. Дж. (1 УД УНА, Об'єднання б. Вояків УПА, ОбВУА)
54 дол. — Орест Городиський, Чикаґо, Ілл.
50 дол. — Т-во „Запорожська Січ" Відділ УНС, Елизабет, Н. Дж., Дарія Витанович
25 дол. — Мирон Шарко, Андрій і Лідія Закревські, Дмитро Бобеляк, Фед. Кредитівка, Рочестер, Н. Й., Фед. Кредитівка, Міннеаполіс, Мінн.
21.25 дол. — Відділ ОбВУА, Чикаґо, Ілл.
20 дол. — Іван Гірний-Цісар, Осип Левицький, Богдан Робак, Петро Войновський, В. Фединський
15 дол. — Василь Кочан, Володимир Буцяк
10 дол. — Н. Н., Ню Йорк, Михайло Дребич, Марта Бачинська-Жовнір, Михайло Цяпка, Роман Яримович, Григорій і Теодора Цебрій, Софія Солтон.

Збіркова акція продовжується, слідують додаткові листи. Всі чеки просимо виписувати на Archives Acc. No. 4175.

Пожертви просимо висилати до Кредитівки в Нюарку, Н. Дж. на адресу:

Self-Reliance (Newark) Federal Credit Union
734 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106

За головну Управу ОбВУА:

Осип Труш, голова
Кость Гречак, скарбник — Олександер Білевич, секретар

Відбулись...

(Закінчення зі стор. 1)

бо мова є найголовніший предмет у нашій шкільній системі, тому про неї треба дуже пильно дбати, особливо у цей Рік Української Мови. Усі ці справи будуть предметом нарад і праці Шкільної Ради у новій каденції.

Мгр Б. Ясінський подав пропозицію, яку прийнято одноголосно, що збори висловлюють щиру подяку й признання за велику працю д-ра Є. Федоренка, вкладену в наше шкільництво — цю подяку вислати письмово на руки д-ра Є. Федоренка.

Також рішено зборами вислати письмову подяку директорові Стефанії Квасовській за її працю на протязі двох каденцій, як керівника магазину і підручників Шкільної Ради.

В суботу, 24-го червня, в год. 7:30 вечора з нагоди Загальних зборів Шкільної Ради і з нагоди проголошення СКВУ Року Української Мови, відбувся симпозіюм на загальну тему: „Стан української мови тут і там". Панель відбулася в приміщенні школи св. Йосафата.

У панелі головну доповідь мав Віталій Калиниченко, відомий дисидент і борець за національні і людські права в Україні, який недавно прибув до Америки.

У виповненій залі були присутні учителі, директори шкіл, педагогічні дорадники, члени Управи Шкільної Ради й українське громадянство Рочестеру.

Панель відкрив і нею провадив інж. О. Пришляк, привітавши присутніх, представив панелістів і відчитав програму панелю та попросив до слова голову Шкільної Ради, д-ра Є. Федоренка. Голова говорив про катастрофічний стан української мови в Україні, а також докладно зупинився на загрожуючій асиміляції наших дітей і нашої молоді на поселеннях.

Марта Кузьмович, вчителька школи Українознавства з Гартфорду, зупинилась на практично-методичному плеканні української мови в школі, що завданням кожного вчителя є вкласти максимум зусиль на засвоєння української мови нашими найменшими, починаючи від передшкілля, дошкілля. Вчителі несуть велику відповідальність за плекання української мови в школах українознавства, нам треба співпрацювати з батьками, церквами й молодечими організаціями та закликати українське свідоме громадянство підтримати фінансово українське шкільнцитво.

У своєму слові В. Калиниченко представив свою особу, свої пережиття в дитинстві, тортури в молодечих роках, знущання в засланні й в тюремних тяжких муках, зупинився й представив мученицьке життя незабутнього сина України, Василя Стуса, якого катували вороги тільки за святу правду, за рідне слово, за його твори, за його нескорену українську душу і тортурами замучили його.

Після доповідей панелістів вив'язалась цікава дискусія, в якій присутні обмінювались думками й побажаннями, питали й подавали цікаві пропозиції про збереження української мови на поселеннях та зв'язок з Україною.

В неділю, 25-го червня, в годині 9:30 ранку розпочалася панель на теми: шкільництво в майбутньому; школа та Опікунчі Установи; Шкільна Рада, директори, педагогічні дорадники та їх взаємовідносини.

Д-р Є. Федоренко відкрив панель, привітав присутніх і зазначив що базою майбутнього шкільництва є свідомі батьки і вчителі. Школи мають Опікунчі Установи, кожна школа має своїх організованих батьків, в більшості з них є молоді батьки — це виховані нами в минулому учні, вони стають організаторами садочків та дошкілля, а також багато з них стають учителями в школах Українознавства. Молоді люди є активні й діяльні, нам треба приєднувати їх і допомагати їм обізнатися з нашим шкільництвом. Ми вже маємо навіть молодих директорів і тут сьогодні з нами є дві молоді вчительки — це Марта К. Кузьмович, і Марійка Юрах, вони стануть директорами шкіл українознавства у Гартфорді (М. Кузьмович), у Вашінґтоні (М. Юрах), з початком 1989-90 шкільного родку.

Голова звернув увагу на обов'язки директорів і педагогічних дорадників і зазначив, що велика відповідальність стоїть перед директорами шкіл українознавства, вони мають провадити наші школи за постановами Шкільної Ради, мають бути добре обізнані з програмами, обіжниками й правильниками та ознайомити кожного учителя з ними.

Щодо педагогічних дорадників, д-р Є. Федоренко зазначив, що завданням кожного педагогічного дорадника є — бути зв'язковим між дорученою школою і Шкільною Радою, і що кожний педагогічний дорадник має відвідати щонайменше один раз в році призначену йому школу та подати звіт до Шкільної Ради про працю цієї школи. Це є дуже важне, бо на кінцевий іспит може поїхати один з членів Шкільної Ради, не мусить турбуватись педагогічний дорадник.

У жвавій дискусії, запитах і виміні думок взяли участь вчителі, директори, педагогічні дорадники: Н. Стецьків, О. Пришляк, Б. Ясінський, І. Омецінська, О. Кекіш, Х. Ференцевич, Н. Хойнацька М. Кузьмович, Х. Гентиш, М. Юрах, М. Пашковська, Л. Андрдієнко-Данчук, І. Кобаса, І. Мірчук, І. Гурин, С. Лаба, П. Лещишин.

У висліді побажань інж. О. Пришляк подав пропозицію, яку присутні підтримали одноголосно, щоб в найближчому часі створити делеґацію Шкільної Ради, яка під кличем святкувань 175-річчя з дня народження Т. Шевченка і Роком Української Мови відвідала українських Владик, пресу та вислала заклик до священиків, молодечих організацій, українських громадських установ із такими кличами: В кожній українській громаді — рідна школа! В кожній українській родині, Церкві, організації, установі — вживається тільки українська мова! Без української мови — вмирає українська нація! Без української мови — не буде української дитини! Мова - душа народу! Підтримуймо і розбудовуймо рідношкільний фонд!

На закінчення, д-р Є. Федоренко висловив щиру подяку д-рові Р. Трачеві за приготування вигідного перебування й харчування для делегатів, директорові П. Лещишину за загальну допомогу переведення зборів й організацію симпозіюму, проф. І. Омецінській і С. Лабі за реєстрацію і влаштування перекуски для делегатів, особлива подяка проф. І. Омецінській за зроблені світлини в часі з'їзду.

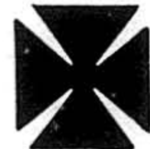
Д-р Є. Федоренко склав щиру подяку всім делегатам за участь та за успішний перебіг ділових нарад, побажав щасливої дороги, здорових вакацій і успішного майбутнього 1989-90 шкільного року.

Учасники Загальних зборів Шкільної Ради.

Об'єднання кол. Вояків УПА ЗСА і Канади

в глибокому смутку повідомляє своїх Членів і Українське Громадянство, що дня 16-го червня 1989 р. помер на удар серця в East Haven, Conn.

ЕМІЛЬ ВИСОВСЬКИЙ
(„ІСКРА")

УЧАСНИК РЕЙДУ УПА на ЗАХІД

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 18-го червня 1989 р. в церкві св. Михаїла в Ню Гейвен, Конн. Тіло поховано на East Lawn цвинтарі в East Haven, Conn.

•

Опечаленій Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 3-го серпня 1989 р., ненадійно відійшов у Вічність на 65-му році життя наш Найдорожчий СИН, БАТЬКО І БРАТ

бл. п.

МИРОСЛАВ ЯЦУСЬ

ветеран 1-ої УД УНА, кол. голова і секретар УККА, секретар ООЧСУ на Middlesex, N.J.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 6-го серпня 1989 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Boydan, New Brunswick, New Jersey.

ПОХОРОН в понеділок, 7-го серпня 1989 р. з церкви св. Різдва Пресвятої Богородиці на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку — РОДИНА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким жалем сповіщаємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що дня 6-го серпня 1989 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА

бл. п.

Ірена Свістель-Богацька

прожибши 65 р.

Години відвідин у середу, 9-го серпня 1989 р. від 6-ої до 9-ої год веч. у похоронному заведенні Winovicz при 865 Brunswick Ave., Trenton, N.J.

ПАНАХИДА там же о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН у четвер, 10-го серпня 1989 р. — СЛУЖБА БОЖА о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Йосафата при Duetz Ave. в Трентоні, Н. Дж., а потім на український православний цвинтар св. Андрія у Савт Бавнд Брук, Н. Дж.

У глибокому смутку:
сини:
д-р ОЛЕКСАНДЕР СВІСТЕЛЬ з дружиною ПАТРИЦІЄЮ та дітьми ЕМІЛІЄЮ і ХРИСТОФЕРОМ
д-р ДАНИЛО СВІСТЕЛЬ з дружиною АЛІЦІЄЮ та дітьми ЛІЛЕЄЮ і НІНОЮ
та Родина в Україні

ДОЛУЧУЮЧИСЬ ДО ГОЛОСІВ багатьох організцій в обороні громадських прав, що занепокоєні недавніми рішеннями Верховного Суду ЗСА про звуження антидискримінаційних законів, Крайова міська ліга, чисельна і давня негритянська організація, яка розпочала у Вашінгтоні свою річну конференцію, через своїх речників заявила, що „негри були змушені перейти на оборонні позиції — Верховним Судом, який знехтував своїм обов'язком охоронця прав меншин.

Ділимося сумною вісткою, що дня 20-го липня 1989 р. на 89-му році життя відійшла у Вічність

бл. п.

МАРІЯ ГАРАСИМЧУК-КОЛЬБА

Залишила у смутку:
дочку — НАТАЛІЮ ПОРРАЗЗО з мужем МИХАЙЛОМ
сина — ЯРОСЛАВА з дружиною ОСИПОЮ
внуків —
д-ра МИХАЙЛА ПОРРАЗЗО
РОМІ ПОРРАЗЗО
адв. ЛИНДУ ПІДЕРЗОН
ДЖОЙ ГАРАСИМЧУК
правнучку — ЕЛІЗ ПІДЕРЗОН

Ділимося сумною вісткою, що дня 25-го липня 1989 р. відійшов у Вічність наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

сл. п.

БОГДАН ҐАМОТА

ІНЖЕНЕР-ЛІСНИК

ПОХОРОН відбувся в церкві св. Стефана в Ст. Павл, Мінн., а похований на українському цвинтарі при церкві св. Родини у Вашінґтоні, Д. К.

Горем прибиті:
дружина — ОЛЬГА
сини —
БОГДАН АНДРІЙ
ЮРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
внуки — ЮРІЙ, ДАНИЛО І ОЛЕСЬ
ближча і дальша Родина в Америці, Польщі і Україні

ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку повідомляємо, що з Волі Всевишнього, ненадійно, дня 20-го червня 1989 р. в Австрії на 80-му році життя відійшов у Вічність наш Найдорожчий БРАТ

д-р мед. і дент. бл. п.

МСТИСЛАВ КМЕТЬ

залишивши в безмежному болю:
дружину — ҐРЕТУ
синів —
д-ра ПЕТРА з дружиною і двома внучками
агр. ОМЕЛЯНА з дружиною і двома внучками
сестер у Ню Йорку:
АЛЕКСАНДРУ ЯМРОЗИК з донькою і сином і їхніми Родинами
ІРИНУ РЕШЕТУХУ з сином і його Родиною і донькою
в Чикаґо:
ОКСАНУ МАЛИЧ з донькою і Родиною

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В пам'ять Померлого Родина зложила $300 на біблії.

Ділимося сумною вісткою з Ріднею і Знайомими, що в неділю, 6-го серпня 1989 р. відійшла від нас наша Найдорожча МАМА, СЕСТРА І БАБУНЯ

бл. п. мґр філ.

КЛАВДІЯ МАРКУСЬ
з дому СТЕФАНЮК

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 11-го серпня 1989 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Snissen, 154 W. Central Avenue, Spring Valley, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 12-го серпня 1989 р. о год. 10-ій ранку з української церкви свв. Петра і Павла при 41 Collins Ave., Spring Valley, N.Y. на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку залишені:
сини —
БОГДАН з дружиною ЕВОЮ
ТАРАС з дружиною ХРИСТИНОЮ і дочкою КЛАВДІЄЮ
сестри —
ОЛЯ ПРОКОПІВ з Родиною
МАРІЯ СОДОЛЬ з Родиною
НАТАЛІЯ КОВАЛЬ з Родиною
ЯРОСЛАВА БАРУСЕВИЧ з Родиною
брати —
МИКОЛА СТЕФАНЮК з Родиною
РОМАН СТЕФАНЮК з Родиною
Рідня в Америці й Україні

Просимо про молитви за спокій душі Покійної.

Гласність...

Закінчення зі стор. 2

Перша стаття у УКК у „Вечірньому Києві" мала широкий відгомін. Не скажу, що позитивний переважав лайливий тон, глузування, неарґументовані звинувачення — одне слово якась брудна мішанина в дусі застійних часів. Писалося, що УКК — це зборище кримінальних злочинців, що вони звертаються на зборах „панове", а не „товариші", і що хочуть відродити щось мертве, недарма ж стаття називалася „Театр тіней".

На ранковій „літучці" в редакції дехто працівників газети засудив сам стиль написання статті, як нечесний, застійний". Та редактор Віталій Карпенко, колишній працівник Центрального комітету Компартії України, з властивою йому нетактовністю поставив критикуючих на місце: ви що, мовляв, за націоналістів?!

До редакції посипалися листи. Читачі справедливо вимагали дати можливість надрукуватися й УКК, щоб люди самі могли розібратися, що то за націоналісти, чого вони хочуть? Писали в усі усюди й самі члени Українського Культурологічного Клюбу, просили дати їм можливість виправдатися. Та їхні листи в редакції читав лише сам шеф і вони десь зникали в його добовому столі. Історія набула розголосу. Авторові статті, жидові за національністю, приписали усі гріхи його нації.

Редактор вирішив запросити УКК в редакції на зустріч з журналістами. Та тими журналістами-щасливчиками виявилися лише кілька людей з партійного бюро. Нам же, решті, редактор з цинічною грайливістю сказав: „Вам там буде нецікаво, краще проведіть час в кафе за чашкою кави".

У своєму інтерв'ю про гласність в українській пресі з відомим українським письменником і публіцистом Володимиром Яворівським я торкнулася питання газетних публікацій про УКК. В. Яворський відверто сказав, що така „дискусія" недопустима в період гласности, що це не що інше, як гра в одні ворота. Це інтерв'ю було надруковане в журналі „Журналіст України", але слів про УКК в ньому не було. Я запитала редактора журналу Юхима Райгородецького, що ж крамольного було в тих словах письменника? Він поплескав мене по плечу: „Невже ти не розумієш, за чиєю вказівкою нападають на УКК?"

Спочатку можна було подумати, що народ, голодний на правду, задовольниться цією кісткою, яку нарешті отримав. Згори спустили теми для розмови: можна говорити про це і про це, але далі носа не суньте. Та в глибинах українців ворушиться інше життя, воно також хоче мати право голосу. У Києві, Львові видаються позацензурні журнали, тільки прочитати їх на Україні вдасться хіба що одиницям. Вони заборонені, бо їхні матеріяли не збігаються із загальною лінією партії.

Тому коли ми на Україні говоримо про широку гласність, ми, м'яко кажучи, перебільшуємо. То швидше вибіркова критика.

Кажуть, що правда, але не вся, небезпечніша за брехню.

ВЕЛИКА СПРАВА МАЛЕНЬКОЇ ГРОМАДИ

Величнo й гідно відбулося в неділю, 4-го червня, посвячення внутрішнього викінчення українського православного храму свв. апп. Петра й Павла в Ґлен Спей, Н.Й. На 9-ту годину ранку біля церкви зібралося багато вірних, щоб зустріти Блаженнішого Митрополита Мстислава, який удостоїв цю парафію своєю присутністю, щоб взяти участь у відправі Служби Божої та довершити чин посвячення.

Перед сходами церкви маленька Маруся Сенів вручила Митрополитові китицю квітів. Владика поблагословив дитину, яка сміливо відповідала на всі запитання Митрополита. На порозі храму традиційними хлібом і сіллю вітали Блаженнішого господар парафії — голова парафіяльного уряду О. Линник та голова Сестрицтва Надя Журавель. Поблагословивши та поцілувавши хліб, Владика переступив поріг храму, де на нього чекав о. настоятель Нестор Коваль. Під дружнє „Іспола еті Деспота" хору та молитви о. протодиякона В. Поліщука, о. Нестор попровадив Владику до місця облачення на середину церкви. Хор під диригентурою Валі Наливайко (підсилений співаками, що їх привіз диригент православної парафії на Союзівці проф. Ю. Бакум) підсилювали молитовний настрій вірних.

До більшої урочистости спричинилися сусіди з української католицької церкви св. Володимира, що організовано з хоругвами та прапорами прибули зі своїм о. парохом Юліяном Осадцою. Їхня присутність доказала ще раз про єдність нашого народу. Отець Юліян пішов до вівтаря, а прапороносці, ставши півколом перед вівтарем, вистояли до кінця Служби Божої. Крім сподіваного освячення храму та ікон, учасники відправ були ще й свідками висвячення в дияконський сан іподиякона Олега Гуцула. Надіємось, що незабаром о. диякон Олег переступить наступний етап рукоположення в священичий сан.

Окропленням святою водою храму та ікон було завершено релігійну частину урочистостей. У своєму слові Владика Митрополит висловив задоволення, спостерігаючи таке дружнє співжиття громадян „Верховини", незалежно від віроісповідання. Згадав Владика про минуле, коли такі спільні дії мали місце на рідних землях з благословення Митрополита Андрея Шептицького та православного єпископату і висловив свій подив і благословив тих, що найбільше спричинилися до довершення інтер'єру храму: голові парафіяльного уряду О. Линникові, В. Мазяреві, який не тільки знайшов практичну розв'язку дуже складної конструкції, а й особисто спричинився до виконання робіт, працюючи і керуючи, та мистцеві П.П. Холодному за виконання запрестольної ікони Матері Божої. По Службі Божій всі поспішали на „Верховину" на бенкет. Виявилося, що навіть найбільша заля не спроморжна була змістити всіх бажаючих бути на бенкеті. Та все ж досвідчена адміністрація уміло розставила столи на 300 осіб. Заля виглядала святково. На кожному столі були квіти, про які подбала голова Сестрицтва. Після того як Митрополит Мстислав поблагословив страву, господар бенкету О. Линник привітав гостей і передав дальше ведення програми Галині Петренко. Ведуча, говорячи про зміст цієї урочистости, сказала: „Ніщо не повстає само з себе. Людство — це тяглість поколінь, традицій, ідей. На тому шляху є етапи духового піднесення і занепаду народів. Історія українського народу багата на такі приклади. Але навіть в найбільш несприятливі періоди буття народу появляються свідомі особистості, які своїми пориваннями пробивають пітьму зневіри, занепаду і піднімають народ до дальшого життя. Опинившись після Другої світової війни „на розпуттях велелюдних", багато з нас почали втрачати свої духовні орієнтри. Владика Мстислав відчув на собі тягар „мілійонів" і розпочав будову духовного центру в Бавнд Бруку — українського Єрусалиму і цим дав початок будовам багатьох церков. Так прийшлось і до будови церкви в Ґлен Спей". Привітавши ще раз Блаженнішого Митрополита, отців, та всіх зібраних гостей-добродіїв, Г. Петренко запропонувала збірне многоліття, що його підхопив могутній хор та побажала гостям смачного.

Підчас обіду відбулося представлення головного стола, за яким сиділи: Блаженніший Митрополит Мстислав, митрофорний протоієрей о. Нестор Коваль, настоятель новопосвяченого храму, настоятель парафії св. Михаїла в Скрентоні, Па., заступник голови консисторії Української Православної Церкви в ЗСА, добродійка Тамара Коваль, митроф. протопресвітер о. Володимир Базилевський — настоятель катедри св. Володимира в Ню Йорку, о. Юліян Осадца — настоятель української католицької парафії св. Володимира в Ґлен Спей, добродійка Стафанія Осадца, отець протодиякон В. Поліщук, мистець Петро Холодний та Наталія Лівицька-Холодна, сьогодні парафіяни церкви свв. апп. Петра й Павла. Подружжя Холодні належать до тих небагатьох ще щасливців, що були активними учасниками процесу відродження української державности. Господь обох наділив непересічними талантами і вони прославляють українське ім'я в ділянці мистецтва: П. Холодний — в малярстві, особливо в іконографії, пані Наталя — поетеса, авторка кількох збірок. За головним столом сиділи також Валентина Кузьмич, голова Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у ЗСА, член Ради Митрополії Української Православної Церкви; Василь Парубченко — голова парафіяльного уряду парафії св. Юрія Переможця в Ярдвіллі, Н.Дж., за ініціятивою якого парафія св. Юрія подарувала для церкви свв. апп. Петра і Павла іконостас та ікони; д-р Євген Грабарчук — голова парафіяльної ради української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей; Петро Саляк — активний парафіянин церкви св. Володимира, член ради тростистів, головний секретар Братського Союзу, людина, яка завжди допомагає нам в багатьох справах, зокрема в друкарських; Іван Олексин — голова Братського Союзу (Братський Союз подарував землю під церкву свв. Петра і Павла. Прихильність керівництва Союзу церква завжди в потребах відчуває); Микола Миськів — фінансовий секретар парафії св. Тройці в Ірвінґтоні, член консисторії Української Православної Церкви в ЗСА; Джері Пронько — заступник голови Братського Союзу, редактор журналу „Форум".

Гості складали привіти, грошеві датки на дальші потреби церкви, висловлювали подив, що така малочисельна громада спомоглась доконати чуда, підкреслюючи, що успіх треба в значній мірі завдячувати наполегливості голови парафіяльного уряду О. Линникові. Кульмінаційною точкою бенкету було слово О. Линника. Він розповів про працю за час свого головування, пригадав тих ініціяторів на чолі з інж. В. Саленком, що 17 років тому очолили будівельний комітет і розпочали будувати цей храм. Коротко проаналізував перехід від будівельного комітету до парафіяльного уряду. Схарактеризував великий вклад праці попередніх двох управ під головуванням В. Пищимухи і д-ра В. Мантики. Дуже скромно говорив про свій особистий вклад. Всім запам'яталися його слова, що в своїх діях він завжди надію покладав на поміч Бога, чию присутність він завжди відчував у критичних моментах. „Це Бог послав нам В. Мазяра, який взявся за те, чого інші боялися", — сказав О. Линник. Владика Митрополит, оцінюючи великий вклад праці голови парафіяльного уряду О. Линника, нагородив його черговою благословенною грамотою. З велим зворушенням і пошаною схилявся до руки Митрополита В. Мазяр, приймаючи грамоту. Благословенною грамотою був нагороджений і мистець П. Холодний за прекрасний запрестольний образ Матері Божої.

Отець Нестор Коваль прочитав кінцеву молитву і тим закінчив офіційну частину святкувань.

Маленька православна громада Ґлен Спей і околиць здала свій іспит, довершила розпочату 17 років тому велику справу — побудову українського православного храму на „Верховині".

Парафіянин

Нагородили О. Дяченко-Кочман

Скульптура О. Дяченко-Кочман

Олександра Дяченко-Кочман була нагороджена першою нагородою за скульптуру "Reflecting on Sol LeWitt" стейтом Іллиной на річній професійній мистецькій виставці в Спрінґфілді, столиці Іллиної, на 1989 рік. В 1986 році на цій же річній компетиції вона здобула найвищу престижеву губернаторську нагороду за свою скульптуру „Іграшка ґейші".

В червні вона закінчила і вмонтувала керамічне панно „Простий абстракт" в Гарріс банку в Женеві, Ілл. Інформативний допис та фото з мисткинею під час вмонтування панно були опубліковані в місцевому часописі „Женева Ріпаблікен". Протягом липня О. Кочман керувала реставрацією монументальної скульптури 60 x 15 стіп „Виконавці форм" Генрі Азаза на кемпусі домініканського коледжу Розарі в Рівер Форест, де вона викладає мистецтво. Нові твори О. Кочман є включені у виставку під назвою: „Жінки в мистецтві", яка відбувається в галерії „Стара школа" в Лейксайді, Миш.

Т.Д.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

Виховання...

(Закінчення зі стор. 2)

що Пласт є організацією молоді загальногромадського характеру без політичних, чи конфесійних спрямувань і цілей, повинні б заохотити українських батьків в Україні домагатись віднови його діяльности на леґальній базі. Ми підкреслюємо особливо ролю батьків у цьому відношенні, бо природно тільки вони повинні рішати про вибір виховної організації для своїх дітей. Вважаємо, що дія в цьому відношенні будь-яких інших чинників, наприклад, політичних, чи конфесійних, була б під кожним оглядом шкідливою і не співзвучною із засадами існування та праці українського Пласту. Особливо не повинні мати місця спроби капіталізації незаперечних осягів та доброї слави Пласту для групових, чи індивідуальних цілей і користей, головно — моральних.

Немає сумніву, що віднова Пласту в Україні, навіть за найбільш сприятливих обставин — діло не легке. Але справа виховання української молоді — діло шляхетне й завжди на часі. Воно вимагає серйозної застанови й розумного поступування зі сторони всіх, що мають до нього під сучасну пору будь-яке відношення. Цього вповні свідомий Пластовий Провід, на якому спочиває обов'язок подати помічну руку там, де вона потрібна, й у такій формі, що вповні відповідала б пластовим ідеалам. Надіємось, що пластовий актив викаже, як і в минулому, довір'я до свого проводу та піддержить його в починах, що мають будь-яке відношення до віднови Пласту в Україні, здержуючись рівночасно від індивідуальних, неузгіднених та неапробованих дій у цьому відношенні.

Виходячи з повищих міркувань, Головна Пластова Булава в дні 25-го березня ц. р. подала до відома проводам (КПС) крайових пластових організацій в поодиноких країнах своє становище в цій справі, що звучить: „Пласт не організує, не спонзорує, ні не переводить поїздок... в Україну. Проте заохочуємо пластунство відвідувати батьківщину під опікою батьків... Зв'язки з Пластом в Україні належить до прероґатив Головної Пластової Булави. Ніяка група, що їде в Україну не репрезентує Конференції Українських Пластових Організацій, ні її членів — крайових пластових організацій..."

Будучи, як і личить пластунам, доброї гадки, ми сподіємось, що Пласт таки зможе невдовзі правно відновити своє існування та розпочати свою виховну діяльність серед української молоді для її власного добра.

Плянове...

(Закінчення зі стор. 2)

дукт, як коров'ячий сир, буквально вирививають з рота хворих та дітей. Для всіх лікарень, пансіонатів та дитячих садків приділено на перше півріччя 660 тонн, а „немовлятам" Смольного привезено майже 131 тонну. Причому за цей період місту заборговано 200 тонн, а наказом управління торгівлі тим номенклятурним їдальням відправлено понад установлені фонди додаткових 20 тонн дієтичного сиру.

Автор, на диво, досить спокійно розповідає про такі неподобства. Редакція газети також не дає жодних коментарів. Вона обмежується ніби згодою з автором, який, не висловлюючи ані крапельки осуду, лише... рекомендує керівникам партійних та совєтських органів „переглянути своє службове меню".

В цивілізованому, правовому суспільстві такий насичений арґументованими фактами матеріял лягає в основу кримінального процесу над відповідальними особами, які, користуючись привілейованим становищем, систематично, зухвало і безкарно обкрадають напівголодний народ.

Що на це скажуть совєтські судді?

Повертаючись до написаного на початку, продовжимо думку: які пляни на майбутнє, щоб постійно знаходилися продукти для людей? Не шукайте. Нема і скоро не буде?

А коли потрусити Головне управління торгівлі союзу?

Шахтарі Сибіру, Караґанди, України потрясли апаратчиків і серед інших вимог їх задовольнили й харчами. І не одноразовою кісткою, а обіцянками на довгі часи. Звідки ж узялися ті тонни продуктів?

Приємно було б дізнатися, що вони з обкомівських „їдалень" та з номенклятарних закритих „точок".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Жах війни...

(Закінчення зі стор. 2)

ловки за змістом кожного „розділу". Але це технічна дрібниця. Висновок: це не є книжка „до подушки", „для заспокоєння нервів", це не є теж гурра-патріотична книга сповнена фраз — бо там того нема, і це одна з великих прикмет повісти. Це поважний твір поважного автора, цінний причинок до літератури про наші новітні збройні сили і про гірку долю українського вояка.